

Kaupade maksustamine

Sisukord

Aktsiisikaupade maksustamine	3
---	----------

Aktsiisikaupade maksustamine

Mis on aktsiisikaup

Aktsiisikaup on kaup, millele kohaldatakse aktsiisi. Aktsiis on eriliiki maks, mida rakendatakse aktsiisikaupadele nende tarbimise vähendamiseks või reguleerimiseks.

Alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse § 1 lõige 1 ütleb, et aktsiisikaubad on aktsiisiga maksustatud alkohol, tubakatooted, kütus ja elektrienergia.

Kuidas maksustatakse aktsiisikaupu käibemaksuga

KMS § 7 lõike 1 punkti 2 järgi tekib 0% määraga maksustatav kauba ühendusesisene käive ka siis, kui aktsiisikaup võõrandatakse ja toimetatakse Eestist teise liikmesriiki ostjale, kes ei ole seal maksukohustuslasena ega piiratud maksukohustuslasena registreeritud, kui ei ole tegemist aktsiisikauba ühendusesisese kaugmüügiga (kui ostja on maksukohustuslasena või piiratud maksukohustuslasena registreeritud, kehtib ka aktsiisikauba puhul KMS § 7 lõike 1 punkti 1 üldreegel). See tähendab, nullmäära kasutamiseks ei pea olema ostjal kehtivat KMKR numbrit, kuid on oluline, et ei oleks tegemist kaugmüügiga.

Käibedeklaratsioonil (vormil KMD) deklareeritakse aktsiisikauba ühendusesisene käive, nagu ka iga teise kauba ühendusesisene käive, korraga kolmel real – 3, 3.1 ja 3.1.1. Kui ostjal ei ole oma liikmesriigis KMKR numbrit, siis ühendusesisese käibe aruandel (vormil VD) on eraldi koht, kuhu tuleb märkida, et on olnud aktsiisikauba võõrandamistehinguid teise liikmesriigi mittemaksukohustuslastele. Kui ostja on maksukohustuslane, täidetakse tavalisel viisil aruande VD tabel.

Kui tegemist on kaugmüügiga, saab kohaldada OSS-erikorda ja üldreeglina lisandub ostja liikmesriigi määraga käibemaks, erandjuhul (nn 10 000 euro reegel) võib lisanduda ka siis Eesti käibemaks.

Kaugmüük on kauba (välja arvatud uue transpordivahendi või paigaldatava või kokkupandava kauba, kuid kaasa arvatud aktsiisikauba) võõrandamine ja toimetamine võõrandaja poolt või eest teise liikmesriiki seal maksukohustuslasena või piiratud maksukohustuslasena registreerimata isikule.

Seejuures tasub silmas pidada, et tubakatoodete kaugmüük on vastavalt tubakaseaduse §-le 22 keelatud.

Aktsiisikaupade müük aktsiisilaost

Käibemaksuseaduse § 15 lõike 3 punkti 12 järgi on **käibemaksumäär 0%** aktsiisilattu paigutatud **ajutises aktsiisivabastuses oleva aktsiisikauba** võõrandamisel, **kui tehinguga ei kaasne kauba aktsiisilaost väljatoimetamist**. See tähendab, et kõik tehingud, mis toimuvad **aktsiisilaos sees**, on maksustatavad 0% käibemaksumääraga.

0% määra saab kasutada ka siis, kui aktsiisikaup seoses võõrandamistehinguga toimetatakse ühest Eestis asuvast aktsiisilaost teise Eestis asuvasse aktsiisilattu (kui toimetatakse Eestis asuvast

aktsiisilaost teises liikmesriigis asuvasse aktsiisilattu, on sõltuvalt ostja isikust tegemist kas ühendusesisese käibe või kaugmüügiga).

Selleks, et kaup aktsiisilaost väljumisel ei jääks käibemaksuga maksustamata, on KMS § 3 lõike 6 punktis 6 loetletud toimingud, mida tuleb maksustada käibemaksuga. Seega maksustatakse käibemaksuga kõik olukorrad, kus kaup lõpetab ajutise aktsiisivabastuse.

DEKLAREERIMINE

Aktiisilaosisesed tehingud, mis vastavad KMS § 15 lõike 3 punkti 12 tingimustele, deklareeritakse KMD-l 0% käibemaksumääraga maksustatava käibena real 3.

Näide 1

Aktiisilaos müüakse 10 000 liitrit kütust teisele ettevõtjale, kuid kaup jääb samasse aktsiisilattu.

Näide 2

Sama võõrandamistehing, kuid kaup viiakse ühest aktsiisilaost teise Eestis asuvasse aktsiisilattu. Tehing on samuti 0% määraga ja deklareeritakse KMD real 3.

Aktiisikauba soetamine teisest liikmesriigist ja kauba aktsiisilaost väljatoimetamine ilma võõrandamiseta (KMS § 38 lõiked 5 ja 5¹)

Kui aktiisikauba soetab teisest liikmesriigist isik, kes ei ole käibemaksukohustuslane ega piiratud käibemaksukohustuslane, tuleb käibemaks tasuda KMS § 38 lõike 5 järgi aktsiisi tasumise tähtpäevaks. Seda kohustust ei ole füüsilisel isikul, kes soetab aktiisikaupa isiklikuks otstarbeks.

Näide

Kui ettevõtte ei ole käibemaksukohustuslane ja tellib alkoholitooteid teisest liikmesriigist, peab ta tasuma käibemaksu KMS § 38 lõike 5 alusel samaks tähtpäevaks, mis on aktsiisi tasumise tähtpäev.

KMS § 38 lõige 5¹ sätestab, et käibemaksu maksmise kohustus on maksukohustuslasena registreerimata kauba omanikul tema poolt kauba maksuladustamise lõpetamisel ilma kauba võõrandamiseta või ajutises aktsiisivabastuses oleva aktiisikauba aktsiisilaost välja toimetamisel ilma võõrandamiseta. Sellise kauba maksukohustuslasest omanik deklareerib nimetatud toimingule käibedeklaratsioonil ja tasub sellelt tasumisele kuuluva käibemaksusumma nimetatud toimingule järgneva kuu 20. kuupäevaks.

KMS § 3 lõike 6 punkt 5 ütleb, et käibemaksu peab maksma ka kauba omanik tema poolt kauba maksuladustamise (§ 44¹) lõpetamisel ilma kauba võõrandamiseta. Sätet ei kohaldata, kui isik oli kauba omanik ka kauba maksulattu paigutamisel, välja arvatud kauba riigisisesele käibe, importimisele või kauba ühendusesisesele soetamisele järgnenud kauba maksulattu paigutamisel, ning kaup ei ole maksuladustamise ajal võõrandatud.

KMS § 15 lõike 3 punkt 11 ütleb, et käibemaksumäär on null protsenti järgmiste kaupade

maksustatavast väärtusest: nõukogu direktiivi 2006/112/EÜ V lisas nimetatud kaup, kui see suunatakse viivitamata maksuladustamisele või on maksuladustatud (§ 44¹) ja tehinguga ei kaasne kauba maksuladustamise lõpetamine. Sätet ei kohaldata tarbimisse lubatud kütusele alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse tähenduses, kui kütus on paigutatud aktsiisilattu.

Aktiisilaost kauba väljatoimetamisel ilma võõrandamiseta tekib kauba omanikul üldjuhul käibemaksukohustus. KMS § 3 lõike 6 punkti 6 järgi tuleb käibemaks tasuda siis, kui ajutises aktsiisivabastuses olev aktsiisikaup viiakse aktsiisilaost välja omaniku enda poolt. Erandiks on olukord, kus kaup toimetatakse ühest aktsiisilaost teise või kui isik oli aktsiisikauba omanik ka aktsiisikauba aktsiisilattu paigutamisel ning aktsiisikaupa ei ole aktsiisilaos võõrandatud – sellisel juhul käibemaksukohustust ei teki. Kui aktsiisilaost väljatoimetatav ajutises aktsiisivabastuses olev aktsiisikaup on ka maksuladustatud, kohaldatakse KMS § 3 lõike 6 punkti 5.

Viimati uuendatud 16.04.2026